

Digitale flessenpost

Citation for published version (APA):

Peters, P., & van de Werff, T. (2020). Digitale flessenpost. *de Klank. Magazine van orkest en vrienden philharmonie zuidnederland*, 8(1), 23.

Document status and date:

Published: 01/01/2020

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

foto MCICM

Musici van philharmonie zuidnederland en onderzoekers van het MCICM tijdens een digitaal overleg

Digitale flessenpost?

In de concertzaal blijft het nieuwe normaal nog wennen. Dat geldt voor de musici die niet in hun vertrouwde opstelling kunnen zitten en niet minder voor het publiek dat zich door lege stoelen omringd ziet. Maar het is goed dat er weer gemusiceerd kan worden in de zaal. Hoe hartverwarmend en bijzonder de zang vanaf balkons, recitals vanuit de achterkamer en gratis gestreamde concertopnames ook waren, ze onderstreepten toch vooral dat klassieke muziek pas echt leeft als we erbij kunnen zijn.

Voor een centrum dat onderzoek doet naar innovatie van klassieke muziek biedt de coronacrisis ook kansen. Als in een onverwacht experiment gingen musici, orkesten en hun publiek wereldwijd op zoek naar alternatieven voor het concertritueel. Als MCICM volgden we die zoektocht zo goed mogelijk. We verzamelden digitale initiatieven van musici, ensembles en orkesten om daarvan te leren wat werkt en wat niet. We organiseerden drie online *Corona Conversations*, waarin we internationale gasten aan het woord lieten over hoe orkesten en conservatoria de crisis creatief het hoofd zouden kunnen bieden (www.mcicm.nl, klik op *Corona Conversations*). En we startten ons eigen experiment met musiceren via het internet, samen met vijf musici van philharmonie zuidnederland. Precies op het moment dat zij zouden beginnen met het buurtexperiment in Maastricht Noordwest, brak de pandemie uit. Hoe nu verder, was de vraag.

Tijdens de eerste dagen van de lockdown ontmoetten we elkaar op het scherm. Het was de tijd van korte video's, digitale flessenpost aan een onzichtbaar publiek. Hoornist Jaap van

Wershoven speelde een kort filmmuziekthema om te laten horen: we zijn er nog! Violiste Christina Büttner speelde in drie filmpjes voor het publiek dat ze miste en dat ze telkens een ander gezicht gaf. Percussionist Axel Dewulf maakte podcasts over klassieke sleutelwerken. Violist Roland van Mil liet zien hoe hij zijn leerlingen les gaf via de smartphone. En slagwerker Frank Nelissen richtte zich tot een kleine jongen die ooit zelf graag in het orkest zou willen spelen.

Daarna volgde een poging om samen een video te maken van een wals van Dmitri Sjostakovitsj. Het resultaat viel niet tegen, maar duidelijk werd hoe lastig het is om samen te spelen zonder elkaar te kunnen horen of zien. In drie bewerkingen van Schubert-liederen, speciaal gemaakt door Neil Smith van het MCICM, richtten de musici zich persoonlijker tot een publiek. In hun musiceren deelden ze hun herinneringen aan de eerste dagen van de crisis als een periode van spanning, onzekerheid en verdriet. Met alleen hun instrument en hun smartphone leerden ze veel over het online uitvoeren van klassieke muziek.

De website waarop de musici en onderzoekers verslag doen van hun zoektocht is klaar (www.onlinemusicking.nl), maar het experiment niet. Muziek via het computerscherm is niet te vergelijken met de ervaring in de zaal. Maar het orkest zal blijven zoeken naar manieren om ook digitaal van betekenis te kunnen zijn voor de klassieke muziekcultuur. ●

Peter Peters, Directeur MCICM, en Ties van de Werff

Meer informatie op de site van het MCICM: www.mcicm.nl